

ERDÉLYI HÍRADÓ

Kedden, September 2-odikán, 1828

Buenos - Ayres (Delamerika)—Portugallia—Spanvolország—Nagybritannia—Frantziaország—Muszkaország—Napolly (Olaszország)—Törökország—Erdélyország—Tegnap vett hír—Tudósítás

Buenos - Ayres. (Delamerika)

Máj. 10-edikéről írják innen az angl. Híradók, hogy a' háború Brasiliával, dühösebben folj, mint valaha. Úgy gyanakodnak, hogy a' békesség—alkudozás, Brasilia' részéről, csak vakítás volt, és a' Tsászár tárgya abban állott volna, hogy a' buenos-ayresi Kereskedők, a' békességre támaszkodván, nagy dolgokba vágják fejszéjüket, s elpusztúlnak. Ez a' diplomatikai hadi-tsalás, még, igen is kívánság szerént esett-ki, 'sat. — Úgy-láttzik, hogy ez a' hír, nem egyéb képzelődésnél, vagy éppen hamis val.

Portugallia

A' júl. 18-adikai lissaboni Híradóban van egy királyi Végzés, a' hónap 14-edikéről, Victorino Joseph Cerveira Botelho do Amarel Udvarbíróhoz, kinek Oportóba kell mennie a' lázadás részeseit megfogdostatni, megvizsgálni, megítélni. Ezen Végzés kezdete így szól: "Az oportói felkelés annál-irtóztatóbb, mivel' az 1820-adikaihoz hasonló, és a' fejedelmisék' s' vallás' eltörlését tzelőzta. Példás büntetéseket kell hát elkövetni, hogy a' pártütésnek egy tsapással vége legyen — utinam populus romanus unam cervicem haberet — mely nyilván vagy titkon, 8 esztendő-óta, Portugalliaiban tart. Az ilyen büntetéseket hirtelen végbe kell vinni: e' szerént tehát, a' lázadás minden helyére, álló-törvényiséket (statariát) kell küldeni. Öt

Dezembargadort rendeltek ére ki. Az értekezés, tsak röviden (summarie) a' legszükségesebb formalitással jegyeztesen—fel. J. E. de Favia Salazar lessz a' Greffier (notarius). Az Udvarbírónak teljes hatalma van. Az ítélszék a' kiszententiazottak' vagyonából telik—ki. Időről-időre tudósítani kell Don Miguelt a' dolog' meneteléről.

Lissabon, júl. 26. — A' hivatali Híradó megvallá végre, hogy Valdez Gen. Don Pedro' részére tartja-meg Madeirát, és hogy a' katonaság s' a' lakosok 21-edike éjjelen, az újj Gen. Kapitányt, és minden polgári s' katonai Tisztségeket az egész szigeten, fogságra tettek, D. Pedrot újjra kihirdették Királynak, s' az ő' nevében ideigvaló ország-lószéket formáltak 3 Tagból. D. Miguel elküldötte a' Lealtad korvettet és Neptun brigget Madeirába. Még, 5000 földi katonaságot akarnak ugyan-ola szállítani: de ezen költségre egynebány millió kívántatik, s' a' kassa, üres. D. Miguel azonban, minden ijjesztő eszközt elő-veszen a' pénz' felhajhászására.

A' Messenger des Chambres, a' többek közt, mellyek a' portugalli hadiszállítványt Madeirába, adják elő, jelentti, hogy a' Princesa Real korvettet nem bocsátották—be Funchalba (Madeirában egyetlenegy kikötő); s' a' mint beszélük, Terceira szigetre-se. Ezek a' szigetek megesmérték először Don Miguelt:

de kevéssel azután, az 5-ödik Vadásztapat, ellenkező szándéku mozdulást tett ott. Ez a' tsapat, kiindult Angra várából, hogy a' népkatonaságot, kik az új Királyt kihirdették, lefegyverkeztesse, tüzelt ezekre, 's széjjel-szórta azokat; a' Gouverneur megfogta, és a' D. Pedro hatalmát vissza-állította. Így állott már ott azon órában a' dolog, mikor a' Lisabonból elküldött korvette megjelent, 's a' mint lehet gondolni, be nem eresztett, valamint Madeirába. Kéntelen volt St. Miguelbe menni, mely egyedülvaló sziget az Açoren-ek között, hol a' Don Miguel pártosai fordultak felül. — Mindezen híreket, egy portugalli tengermejjéki hajós hozta, ki, ezen hónap' 20-adián érkezett ide meg a' Kommandáns tudósításaival. Némely vele jött levelek azt is írják, hogy ott már 2 ánglus fregatte van, a' Madeirában tartózkodó ánglusok kereskedése batorsága-végett. Nagy figyelemmel figyelnek ezek egy idő-óta, a' portugallus szigetekre. — Ezen pillanatban mondják, hogy a' Tájó' torkában egy frantzia hadi-hajó jelent-meg. Még, nem tudják, ott marad-é vagy nem.

Van egy lista: "Portugalli politikai horizon" név alatt, melyben az ő' törvényes Fejedelmekért tömlöztre vettett, kiűzöttetett vagy kivándorlásra kényszerített Portugallusok vannak össze írva. Szám szerint, ennyiből áll az: 7 Marquis, 22 Gróf, 4 Viconde, 9 Báró, 2 Püspök, 15 Fidalge titulus nélkül, 19 Gen., 7 Képviselő, 1690 Kapitány és Hadnagy, 7100 Önkéntes, 4200 katona, 1500 polgár = 15214 ember. Maria Benedicta Printzasszony, a' megholt VI-odik' Joao' rokona is a' fogjok között van, a' Times szerint.

Spanyolország

Mádríd, júl. 31. — Egy rendkívülvaló Kurír által igen új tudósításo-

kat vettünk Lissabonból. Az etc. a' mellett marad, hogy a' portugalli törvényes Királyné erántvaló leköteleztetéseit nem akarja megtartani. Don Miguel, ki csak az annya' tanátsát követi, azt mondja, hogy ő' kész egy austriai Printzasszonyt venni-el; de a' Don Pedro Tsászár' leányát, nem, mivel' az által kétségbe hozathatna saját jussa, a' portugalli fejedelmisékhöz, melyet a' 3 Státus megerősített; 's osztán, a' nemzetnek se tette ne egy olyan házasság. Ezen értelemben volt D. Miguel júl. 27-edikén.

A' portugalli Követhelytartó Mádrídban, Lima Úr, azt tudakozta a' spanyol országlószéknél — megesméri-é D. Miguel' Infánst mint Királyt, mely esetben ő' passust kíván. Még ekkorig, csak azt a' feleletet vette, hogy OFge' vissza jöveteléig várakozna.

Nagybritannia

A' Curierban (egy r-el mindég áng. Kurír, kettővel, frantzia) egy P-vel aláírt szabadkozó tizikejt olvashatni (a' mint gondolják, Palmella Marquis az írója) az oportói utolsó esetekről. Elég az hogy ez az igen derék ember, kiment a' meggyőzöttetetteket, legalább a' rájuk kent gyálatából, mintha azok gyávák voltak volna. A' Londonból Oportóba ment szeméjkek, úgymond, mindent a' legrosszabb állapotban találtak ott, az erköltsi erőnek vége volt, az Inf. országlószéke feljül-fordult. Hogy lehetett volna 5 nap alatt valamihez fogni, mikorra még-tsak a' legszükségesebb tudakozódást sem lehetett megtenni, hogy lehetett volna a' törvényes dolgot elő-mozdítani, annyival is kevésbé, mivel', mikor már a' 3 Státus árulóképpen azt határozta, hogy a' portugalli korona az Usurpatort illeti; olyan határozás, mely minden ember előtt, ki hazája jussait esméri, egyáltalában semmi, hanem, oda tételtak vele, hogy a' durva és megszedített

nép-rakássát meghassa. — Bővebben meg lehet olvasni az egész apologiát, a' Courieron kívül, a' Beobacterben, 972-dik lap.

Miért megyen a' már említett Strangford Lord, mint rendkívülvaló Követ, Rio-Janeiróba, lehet gyanítani abból, hogy ő, Aberdeen Gróffal (külső Min.) és Eszterházy Hzzgel, hosszason értekezett, aug. 6-odikán.

London, aug. 4. — A' Rio-Janeirói utolsó levelek szerint, Don Pedro szándékozott Leányát Európába küldeni: de úgy gondolják hogy utóbbi tudósításokra Portugaliából, le fogna tenni ezen feltételéről. A' békekességhez kevés reménység van; a' brasiliai Senatus kinyilatkoztatta a' Tsászárnak, hogy ha Buenos-Ayres a' neki feltett javallatot el nem fogadja; a' Senatus kész a' Tsászárt a' folytatandó háborúban segíteni. — Strangford Lord rövid időn elindul Rio-Janeiróba, mint Követ. Reménylhető, hogy ő összeengeszteltetheti a' két testvért (a' fratre reconciliato, cave.) Don Pedronak, úgy mond, tavaj kellett volna az ifjú Királynét Európába küldeni (elmúlt essőnek nem kell köpönyeg), már most, későn jönne D. Maria da Gloria (Anglus mondja ezt). — A' ma, délután érkezett legújabb tudósítások Buenos-Ayresből, jún. 12-dikéről, ismét nagy reménységgel biztatnak a' békekességről, Brasiliával. — Columbiából is igen jó hírek jöttek. Az ocaumai nagy Gyűlés igen egyet-értőleg végez.

London, aug. 7. Az Angliába vándorlott Portugallusok közül sokan akarnak Madeirába menni, hogy ha lehet, ezt a' hívség' utolsó menedék-helyét D. Pedronak megtartsák. Nagyon éhen várják itt a' kövenc' tudósításokat a' Törökország belsejebeli hartzmezőről. A' mi tory híradóink, mint már a' Morning-Post, a'

Standard, 'sat., bizonyosan nem fogják magokat megtartóztathatni az örömkimutatástól, ha a' Muszkák Sumlánál, vagy más-akachol, erős ütközőre akadnának. Azomban, helybe-hagyja az itteni Kabinét, szemrefőre, Frantziaország' készüléte t Mőrea' elfoglalására, bár mennyire fellázasztja is ez a' lépés az ő' féltetetését (jalousie); itt, együtt fogta volna Canning a' dolgot. Hat ha még a' muszka hajó-osztálynak adott parantsolatot is "útjában, be ne menjen egy ánglus kikötőbe is"; azonkívül, a' görög angl. párt' megfogdosását Görögországban, s a' muszka tsász. Familia' nagy-lelkűségét a' Görögök eránt, — alig lehet hibázni a' következtetésben, hogy, noha a' királyi beszéd biztatot a' barátságos hajlandósággal Anglia és minden más Hatalmak között; de, Anglia és Muszkaország között, igen távol van az egyvetértés. A' Görögök, ugyan rosszul-járnának, ha most Anglia' kövenc' közé jutnának.

London, aug. 9. — A' Sun ismét talált valami rágtalmivalót. Azt mondja, hogy Laferronnays Gróf (külső Min.) Karisbadba megyen. Utazása' mondott oka, gyógyítás volna, de a' valódi okát a' diplomatiában kell keresni. Hogy egygyez e' meg a' jó egyvet-értéssel Anglia és Frantziaország' között? A' frantzia köfüvés oly' kényes természetű, s az intselkedések úgy el vannak mázgalva, hogy maga a' külső Mirister ha talál ná-ki a' setétben a' hitetlenséget. — A' mondja azt is, hogy a' közep-tengeri frantzia hajó-osztály' minden Tiszteiben felébredt a' bosszankodás és sajnálkozás a' Codrington Adm. vissza-hívatlataésért; és a' frantzia országlószék eleveníti az indulatokat, jutalmak' kiosztása' által, azoknak, kik ugyanazon ütközetben résztvettek, mellyet az ánglus országlószék tsapásnak nevezett, de a' mellyet az angl.

nemzet a' legtündöklőbb tettnek néz a' tengeren. Wellington Hzg. nem barátja a' tengernek.

A' Morning-Herald (tory-Híradó) azt mondja: "Frantziaország azon lépésen áll, hogy Móreat elfoglalja, és mi azt hisszük, hogy ha egyszer benne lesz, meg is tartja azt, mint meghódoltatottat. Mind katonai, mind hajózási tekintetben szép bírtok lenne ez neki. A' mi' átkozott adósságunk nem engedi nekünk, hogy azt magunknak követeljük: mert a' nélkül, régen miénk volna már Mórea. Mint ura ezen tartománynak, mi parantsolnánk az egész Archipelagusnak. A' mi' mód nélkül sok népességünknek is igen alkalmas telep lenne az, és Austriának, Muszka- és Frantziaországnak, tövisset raknánk az által a' gerintzébe. De az adósság ezt mondja Angliának: "Te, míg én élek, egyet-sefogsz lépni." Az ánglus nép' fősvénysége pedig, ezt mondja a' Ministeriumnak: "Fartsd fenn az adósságot, ha mindjárt Anglia, alá-vettetne is Austriának, Frantzia- és Muszkaországnak, vagy ha megtámodnák is azt." De azomban, költsön-pénzhez kell Frantziaországnak foljamodni, ha Görögországba megyen. Egy más Hatalomnak is azon eszközökhöz kell nyúlni, ha Muszkaországot zabolán akarja tartani. Végre, Muszkaországnak is adósságba kell verekedni, ha nem akarja a' hadi egész költséget a' Törökökkel fizettetni-meg. Valjon ad-é X-edik Károly konstitúziót a' Görögöknek?—Nem engednék ezt Muszkaország és Austria. Hogy viaskodik ez az Ánglus a' maga' álmával. —

Frantziaország

A' Gazette de Fr. állítása szerint, Rigny Adm. azt írta volna, hogy neki, az ő' kívánságára, 800 görög hadi-fogjot adtak-ki; hogy az Ibrahim' seregéből 5 ezer Albánus azt ígérte, hogy a' Görögök

ellen nem viaskodik többé.

Ugyanazon Híradóban, több udvarló örvendezések között D. Miguel Királyhoz, elő-törőül az elvási Kaptalan' köszöntése is. Ezt a' frásest jegyzi-ki belőle a' Quotidienne, melyet, úgymond, minden jó-lelkü Portugallus bizonyosan nagyon helybe-hágy: "Fgea' ditső szemjében a' portugallus nemzet, a' Solon' és Lycurgus' böltseségét láttja, párosodva a' Trajanus' vig-szívűségével és a' Titus' jóságával, egy szóval, minden virtusokkal párosodva, mellyek Fgea' ditső Eleinek örökségét és ditsősséget formáltak."

Páris, aug. 11. — A' Messenger des Chambres azt mondja egy polemicus tzikkeljben: "Az országlovszék hivatalosan megmondotta mire tzeloz a' szállítványnyal. Ez, nem volt elég. A' Quotidienne és a' Gazette, mindég vakon buzogván a' török országlovszék mellett, a' frantzia Király' szándékait hamissan vádolják, más Journálok' usoda hypothesiseket köholtak; egyyk azt mondja: Anglia' akarattja nélkül esik a' hadi-szállítás; másik azt, hogy egészen Muszkaország ellen van az erányozva. Egy-se említi a' júl. 6-odikai Kötés' végrehajtását: holott ezt, az ánglus Király' beszédében világosan láthatni. Két tisztelt Journál (a' Constit. és a' Courrier, úgymond) ezen órában, még áról beszélnek, — nem parantsolják-é vissza a' hadi szállítvány' elmenetelét. Tsudálkozunk az efféle kételkedéseken. A' frantzia Király, szövetségeseivel együtt, azt akarja, hogy Görögország a' júl. 6-odikai Kötés által neki bizonyossá tett függetlenséget a' maga' teljességében megnyerje. Ez a' hadi-küldötség' végtárgya. Tsak tsendességben legyünk, ez, bizonyosan beteljesedik. — Portugall' mostani fekvése és a' Don Miguel' meglgett országlovszéke is, sok ideilen találgatásokra ad-

tak okot. Diadalmának kuntsorgató buzgóságban, a' leggyűlöletesebb vadakba bocsátott a' Quotidienne, sőt még a' VI-odik Joao' halálát az angl. Kabinet-
te' nyakába vetette; mellyel pedig sok Kötések által volt szövetkezve. Egy szabad és konstituziós országjáról való gondolat, egész dühössé teszi a' Quotidienne-t; mely őtet minden igazság-érzéstől és okosságtól megfosztja. Az anglus országglószék világosan kimondotta értelmét a' portugalli ügybaj felett. Igasságosan bötsmölte az, egy hiteseget Hg' magaviseletét; hanem, kéntelen volt az, a' Baraganza Ház' Első-szülőtte' meghatározását bevárni, minekelőtte politikáját Portugallra-nézve meghatározna. Hogy a' többi országglószékek sem hagyták a' lissaboni történetet helybe, eléggé bizonyos abból, hogy Követeiket vissza hívták.

A' Courrier francais azt mondja: "A' legfőbb hadi-Tanáts, Dauphin Őr védelme alatt, és ezen osztály' Ministe-reivel egyet-értve, a' mi' katonai Systemánkal foglalatoskodik most. Bizonyosnak láttzik, hogy a' már régólta, legtapasztaltabb és leginkább kitanult Generalisaink' kifejtődött értelmel, mint fundamentom, fognak szolgálni a' hadseregnélvaló rendbeszedésnél, és hogy ennél-fogva, hadi erónk' behozandó megjobbítása, munkás és tartogatott hadseregben fog állani.

Muszkaország

Pétervár, aug. 2. — Hogy, hosszasok ne legyünk, itt, csak azt adjuk-elő, miféle jutalmakat osztatott-ki a' Tsászár. A' Kurnaly falu mellett fekvő táborban, sok Obestert Gen.-Májorra tett. A' barszdsiki táborban pedig egynehány seregnak a' Persák ellen tett vitességért, a' Georgia' zászlóit; másoknak értz-pléhet a' tsakójokra, ezen írással: "Mekkülöm-

böztetésért", ismét: "Susi vára' védelmezéséért a' Persák ellen, 1826", ismét: "Annapa vára' ostromlásáért és megvételeért", zászlókat, ezen írással: "A' Dunán által-menetelért, máj. 27 (görög szám) 1828"; ismét értzpléhet a' tsakóra — "mekkülömböztetésért."

Vám nélkül szabad Muszkaországban a' tábor-felé vinni vagy hajtani ezen jószágokat: Gabona, eleven marha (tsödört és tsikót kivéven), írósvaj, kender- és lenmagolaj, méz, mindenféle hús (ez, sokat tesz, és talán tsak a' mi' Eleink tudták volna szortirozni: mert Dániában is már, például, a' lóhúst mézarszékben mérik, és drágább mint a' marhahús; hát még a' Doniaknál?) 'sat.

Odessai levelek szerént, aug. 8-adi-káról, ugyanazon nap' érkezett oda meg Miklós Tsászá Öfge.

Nápoljország (Olaszország.)

A' Giornale del Regno delle due Sicilie-ben, aug. 4-ediken van a' Királynak, I. Ferentznek, egy Végzése júl. 28-adi-káról, melyben a' Principato citerioreben, a' Valle Kerületben, Camerota Megyében fekvő Bosco nevű Helységet földszint eltöröltet, a' nevét a' Helységek laistromából kitörülteti, 's földbirtokát vagy helyét a' szomszéd San Giovanni a Piro kösséghez köti. A' lakosok, akar ide telepedjenek, akar másutt keressenek magoknak telepet, megengedtetik: hanem, se nekik, se másoknak nem szabad azon épület-szerekből, melyekből ezelőtt az a' Helység állott más épületet felállítani, sem a' régi helyen, sem annak határa' akarmelyik részén. — Ez a' következése azon pártütésnek, mellyet az itt mindjárt következőkivégzett par-tütők elkövettek.

Carretto Marsal, ki alter ego hatalommal a' nápolji pártütést elnyom-

ta, halálra íteltette, júl. 19-edikén, Val-le-ben össze-állított katonai Bíztoóság ál-tal, az itt következőket, kiket azon nyo-mon ki is végeztek: Don Antonio di Lucca, Kánonok, és az 1820-adiki ügy-nevezett parlament' Képviselője, Mikhael Bortone, Földesúr; Domenico de Siervi, Orvos Dr; Giovanni de Luca, Pap; Fi-lippo de Ruocco, falusi ember; David Ric-cio, Földesúr; Antonio de Gatta, favágó; Giuseppe Tambasco, Földesúr; Nicolao Combucci, földesúr; Nicol. Carielli, Föl-desúr. — A' többi pártütő, a' 4 test-vér Capozoli' vezérlése alatt, a' szoms-zéd Basilicata tartomány' erdőibe vette magát, a' hol őket üzőbe-vették.

Livorno, aug. 6. (Florentziában) — Alexandriából, 50 nap alatt, ma érke-zett, austriai hajós' állítása szerint, az ő' elindulásakor készítették-fel nagy siet-séggel 50 szállító hajót, melyek az Ibra-him Basa' katonaságát hozzák vissza Mó-reából.

Törökország

A' Porta által kihirdetett tudósi-tások szerint, a' Sumlánál és Várnánál esett hadi dolgok-felől, júl. 20-adikán 5 ezer embert veszítettek volna a' Musz-kák; melyre magokat vissza húzták Bas-sardsikhoz. A' Kapudán Basa, ki még is megérkezett annak idejére, hirtelenében rendelést tett a' védelemre, a' muszkák' szándékának, kik 24 ezeren, és a' ten-ger-felől 4 hadi hajóval, Várnát, a' hó-nap' 20-adikán, egy fordulóval akarták elvenni, nem csak eleit-vette, hanem 12 órai verekezés után, még, meglámodas-ra fordította a' dolgot. Sumlánál, ezen tudósítások szerint, nem esett valamire-való dolog, 27-edikéig. Ezen a' szeren-tén, jó kedve láttott a' Portának len-ni; de, még-sem verte-el egészen tú-nódását, mint a' készülétek mutatják; mert még a' legveszedelmesebb napokat

ezután várják, tudván, hogy a' Törö-kök, az ő' utolsó dolgok-ólta a' Musz-kákkal (1786-7-8, Otkakow' és Krim' megbuktakor, II-odik József' segedelmé-vel) nem nyertek; az utolsó pedig so-kat tapasztalt Napoleon' idejében. Vala-mennyi idegen Tiszt Sumlánban, és a' vá-rakban volt, mind Konst.poljba küldöt-ték, a' népkatonaságot tanítani. Úgy látz-tzik, hogy a' Porta a' szent zászló nél-kül is össze tudta tsóditeni népeit; ke-vés lármával és elég rendetlenül készült, de még is könnyen megeshetik hogy sok lud Muszkát győz. Nem kell hirtelen ítélni.

A' Nagyúr' nyilvános parantsolatjá-ra, eltöröltetett az a' szokás, hogy a' megölettetett ellenség' fülét elvágják: va-lamint a' fogjokat sem viszik többé a' fő-városba. — Minden ifjú embernek készen kell állani a' menetelre. Ez, nem igen nagy készüllet a' békekötésre. Mind a' Szultán, mind az egyiptomi Basa parantsolatot küldött Ibrahimhoz, hogy Mórcát ott ne hagyja. — Régi dolog ez, a' mint van. — Egy Bimbasa, júl. 17-edkén, egy e-lő-gárda-tsatában nem igen jól forgat-ván magát, Hussein Basa megszűtyongat-ta őtet. A' Bimbasa pistolt kapván, rá lött, de nem találta. Ere, Hussein Basa kardot rántván, a' vakmerőnek ketté hasította a' fejét. A' lovas regiment, megakarván bosszúlni Vezérét; össze da-raboltatta Hussein az egész regimentet — ha igaz. — A' már említett puska-por-fabrikában, mely a' villám által, de némelyek szerint szaut-szándékkal lob-bantatott volna fel, nem 700 mint előbb mondották, hanem 7000 kilogramme pus-ka-por volt.

Konst.poljából írják júl. 25-ödikén ezeket: "Adrianápoljt, ámbár fekvése mi-att, nem araváló, hogy magát soká tart-hatná, még is megerősítik. Melyből azt hozzák-ki, hogy a' muszkák által men-

nének a' Hémoson, és Konst. poljt földön-
vizen megtámodnak. Újj Fermán ment
vólua ki, hogy az egész nemzet fogjon
fegyvert a' hitetlenek ellen. A' Basákra
is kemény parantsolat ment, szoros fe-
lelet alatt, hogy magokat védelmezzék;
Ibrahim Basának, nevezetesen, hogy Mó-
réát semmi feltétel alatt ne hagyja ott.
Más kereskedő levelek ellenben, azt ír-
ják Corfuból, hogy Ibrahim Basa, az egy-
gyesült Admiráloknak azt mondotta, hogy
neki lehetetlen Móréát szabad akaratsze-
réát feladni, de ezen (sült hazug) után-
írással, hogy egy katonai vakító fordú-
lás mellett, azon szín alatt, hogy kén-
telenítetett azt ott-hagyni, ezer-örmö-
st elmegyen Móréából. Illyet ken-
ni az Ibrahim' szájába, — tsak - ugyan
több kettőnél.

Az égyptomi Basát bizonyossá tette
a' Porta a' maga' hivatalában, mely ne-
ki sokba-került, noha nem vólt veteke-
dő társa. Az egész égyptomban nagy
keménységgel szedik-fél az adót, és tsak
nem kétségsbe-esésre juttattják a' lako-
sokat, kivált' a' falusiakat, kiket vagyóno-
kon kívül, az egymást-érő katonaszedés
által, még a' munkásoktól is, 's ez által
az eszközöktől és földműveléshezvaló ked-
vektől is megfosztanak. Sok falu' lako-
sai Deltában (az a' sziget, mellyet a' Nil-
us' torkának két ága görög D formára
tsinált), oda-hagyták házaikat, a' ter-
mést meggyújtották, és Syriába szöttek.
A' napokban (írják Alexandriából, jún.
18-adikán) jött ide vissza 2 hajója a'
Basának, mellyek az ő' fijának Ibrahim-
nak hadi-szükségéseket vittek vólua; de
a' szövetséges hadi-hajók megátolták
azokat: eggyik, sokat szenvedett az ágyu-
gojóbisoktól. — Egy ánglus hadi-brigg
is érkezett ide 3 nap alatt Navarinból,
Ibrahimnak egy küldöttjével, ki az ap-
jától újj rendeléseket ker szorúlt álla-

potjában: kívánna, seregével egygyütt Egy-
iptomba vissza menni. Történetből, a' Ba-
sa is ide jött ma, t. i. Mehemet-Ali.

Júl. 26. — Egynehány napja, hogy
itt győzödelem-hírek repdesnek a' Hus-
sein Basa' seregétől. Pérában, nem hi-
szik azt, azon egyget kivévén, hogy Ba-
sardsiknál, egy török lovas sereg, a' musz-
ka elő-gárdát meg támodván, nagy kárt
tett a' muszka táborban. — A' Szultán
azt parantsolta vólua, hogy a' St Ste-
fanonál fellobbant legnagyobb puskaapor-
magazinnját, 500 leggazdagabb Örmény
és 500 leggazdagabb Görög tartozik ki-
fizetni. — Ma született a' Szultánnak egy
leánya, kit Fatimnak neveztek.

Meglehetősen múlik Bukurestben a'
pestis' dülhössége. A' brailai ostromló
ágyú itt ment által Giurgewoba, a' hol
hasznát akarják venni, hol a' Törökök
erőssen állanak.

Zántéból írják, júl. 8-adikán, hogy a'
Modonból, Móréán keresztül, hazamenő
partitú 6000 Albánus az arkádiai szoros-
son megverekedett az oda rendelt Arab-
sokkal, kiket Ibrahim oly' szándékkal
küldött oda, az Albánusok elindulása e-
lőtt, hogy ezeket által ne bortsássák. Az
égyptomiakat megvervén, amazok ke-
resztül vágta magokat 60 legény-kár-
ral; az égyptomiakból 200 esett-el. Az
Albánusokat kísérő Görögökből is elesett
5. Az Albánusok minden keresztény rab-
szolgát elbortsátottak, de Modon várát az
Arabsoknak adták által.

Erdélyország

Aug. 30-adika' éjjelén jött hivatali
tudósítás Koloőről Kološvárra, a' Nemes
Vármegye' Házához hogy a' Sáskáknak vas-
tagabb serege (a' mint mondják, bokáig-
érne, földön-fektében) Kološ és Oláh-
Gyéres között szállott-meg, szerentsére,
egynyomásra és Tilosra. Ha ez így van; jó
vólua azt egy pár ezer szekér szalma-

val egy éjjel körül sántzolni, 's azon éjjel meg is gyújtani. Ha ez lehetetlen; jó azon törekedni, hogy mindenkor kopasz helyre száljon, ha még felkél, és hagyni kellene olyan helyen kitojni magát, mint 1783-ban a' Hortobágyi Pusztán; a' hol annak a' tojását, a' két szomszéd nagy Vármegye fel is szedette, 's ez által azt a' sereget örökre is elvesztette (en parodo — ezen gonosz madarakért degradáltak az E. Híradó kiadóját negyed-magával, tíz gradussal, 1783-ban-é vagy 84-ben.

Sept. 1-ső napján este-későtske érkezett ide, Kolosvárra, hivatali tudósítás, hogy a' Sáska Maros-Ujvár (a' híres Sókna) és Nagy-Enyed között telepedett meg, hihető, tsak e' beállott éjjelre, de a' mint az Expressus mondja, fájdalom, térdig érő vastagsággal: de ha tsak felényi volna is, untig sok. A' kik közte járnak azt beszélik, hogy a' toroczkai hegyeknek tartana: következőleg, a' szélnek dél-keletről észak-nyugotnak kellett fújni. És ha a' szél hólnap is ára tart; be fog érkezni Kolosvármegyébe, 's innen, ha jó idő lesz Biharvármegyébe. Utóbbi mozdulásáról, a' jövő Postán.

Tegnap vett hír

Az, hogy a' Török Widdinből a' Dunán és Calafaton által tsapván a' Musz-lákra, ezeket tetemesen megverte, úgy

hogy Krajováig kellett nekik hátrálniok. A' Törökök 20 ezeren voltak volna. — Ez, nem igen Pünpernikkel.

Tudósítás

A' kolosvári Posta' változott
Indulásáról.

Tettett a' Felsőbbségnek az Erdélyi Nagyfejedelemségben, a' megnevezett Posta' indulásait ennyiben változtatni: — "A' Levelek és Híradók, Sept. 2-odikától-fogva, Erdélyben, Torda-felé, Dévának, N. Szebennek, Brassónak, Maros-Vasarhelynek, 's az azon utak' menetelén 's azokon túl fekvő Városokba és Helységekbe (nem úgy mint ekkorig Szerdán és Vasárnap, hanem) Kedden és Szombaton esteli 6 óráig adattathatnak-fel a' Kolosvári Postára, vagy-is, 24 órával elébb mint-sem ezelőtt. A' Désfelé indulók, Béstertzenek és N. Bányának, úgy maradnak, a' mint voltak; a' Leveleket és Híradokat szerdán és szombaton lehet beadni, esteli 6 óráig. A' B. Hunyad-és Zilah-felé induló, magyarországra 's Bétsbe menendő leveleket Váradnak, Debretzennek, Kassának, Budának 's Bétsnek, az ekkorig volt szokás szerint, Vasárnap' és Tsötörtökön lehet a' Kolosvári Postára, esteli 6 órára beadni. Ebből könnyű kiszámlálni, hogy az Erdélyi Híradó' Kiadójának, ki eddig 4 Expeditiót tett hetiben, mátol-fogva ötöt keil tennie.

Státus papirosok' Foljamatja

	Ezüstpénzben:			Ezüstpénzben:			
	aug. 22	23	—	London,	12	13	14
Bank-Oblig. 2 1/2 pC.	45.3/4	45.3/4	45.3/4	Consols, 3 pC.	87.1/2	87.5/8	87.1/2
Pengópénz-Obl. 5 pC.	93.15/16	94	93.7/8	Stocks-Prémie, Sh.	—	—	—
Roths. 1820, 100 f.CP.	152	—	—	Brasíliai Bons.	—	—	63
Partial. 1821, Ua.	122.5/8	122.7/8	122.7/8	Buenos-Ayresi	—	—	42.1/4
Bankaktia, 1000 f.CP.	107 1 1/4	107 1 1/2	107 1 1/2	Columbiái	—	—	23 3/4
Paris, Aug.	13	14	15	Mexikói	—	—	38.1/2
Consols 5 pC.	107.20	107.15	107.25	Portugalli	—	—	54
Ugyanaz 3 pC.	72.50	72.45	72.45	Muszkaországi	91	—	95
Bank-aktia, 2000 Fr.	—	—	—	Görögországi	—	—	—